

รายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยขอนแก่น : 2564

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals



SDGs 2021



เป้าหมายที่ 2 : ยุติความหิวโหย
เพื่อให้ประชากรในพื้นที่บรรลุความมั่นคงทางอาหาร
ยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน

2nd Goal : Zero Hunger giving the community food security, upgrading food nutrition, and promoting sustainable agriculture





รายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยขอนแก่น : 2564

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals

SDGs : 2021



เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย

2nd Goal: Zero Hunger giving the community food security, upgrading food nutrition, and promoting sustainable agriculture

ความเป็นมา

ผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งโรคระบาด ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อาหารและประชาชนที่มีความยากจน เกิดการขาดแคลนอาหารสำหรับการบริโภค มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีการสร้างความมั่นคงทางอาหารโดยการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตอาหารให้กับสังคม เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและการบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัยและเพียงพอต่อการบริโภค มีการศึกษาและวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการเกษตรที่ยั่งยืน เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและเทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตข้าว

มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีโครงการต่อต้านความหิวโหยและขาดสารอาหารโดยการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี เช่น การอบรมหลักการผลิตและการขอรับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้การผลิตผักปลอดภัยและหญ้าอาหารสัตว์ การเปลี่ยนพื้นที่รกร้างให้เป็นแหล่งอาหารในครัวเรือน โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการเลี้ยงโคเนื้อ-กระบือ เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน โครงการการพัฒนาศักยภาพเกษตรอินทรีย์สู่การเป็นธนาคารอาหาร การทำอาหารสร้างสรรค์เมนูจากวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชน การส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืนและอาหารปลอดภัย

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีการจัดหาอาหารที่มีความปลอดภัย เพียงพอและมีราคาถูกลงสำหรับนักศึกษา ซึ่งมีความหลากหลาย เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ อาหารอิสลาม การจัดให้มีสถานที่ขายอาหารปลอดภัยและอาหารปลอดภัย (AGRO OUTLET) มีการจัดการกับเศษอาหารจากศูนย์จำหน่ายอาหารเพื่อนำไปทำลายและเอาไปทำปุ๋ยบางส่วน

Policy and operation

The impact of socio-economic conditions, including the pandemic, affect the food chain and people in poverty, resulting in a shortage of food for consumption. Khon Kaen University builds food security by supporting and strengthening farmers, who are responsible for producing food for society, to increase agricultural productivity and consumption of food that is safe and sufficient for consumption needs. There are studies and research to create a body of knowledge and technology for sustainable production and agriculture, such as agricultural product processing and rice productivity technology.

Khon Kaen University has programs which can help to eradicate hunger and malnutrition through knowledge and technology transfer, such as training on production principles and certification for GAP and organic agriculture. Also, the development of a learning center for safe vegetable and forage production turning wasteland into a household food source. In addition, a Beef Cattle-Buffalo Cultivation Efficiency Development Project to increase productivity and reduce costs, as well as a Project to develop the potential of organic agriculture to become a food bank, creating a menu from ingredients that are available in the community and promoting sustainable agriculture and food safety systems.

Furthermore, Khon Kaen University provides food that is safe, adequate and cheap for students. Also, a variety of food such as health food, Islamic food and establishing a place to sell safe food (AGRO OUTLET). Food waste is handled from food distribution centers and processed and used to make fertilizer.

การจัดการกับเศษอาหาร

Campus food waste



การจัดการขยะอินทรีย์



เศษอาหารจากโรงอาหาร (ทุกพื้นที่)

- ปริมาณเศษอาหารเฉลี่ย 400 - 500 กก/วัน
- วิธีการจัดการ
 - จุดคืนภาชนะ และแยกเศษอาหาร
 - จุดพักรวม บริเวณด้านนอกศูนย์อาหารฯ
 - ผู้รับเหมาเข้ารับเศษอาหารทุกวัน (ช่วงเย็น) และบางส่วนนำไปจัดการทิ้งบริเวณจุดทิ้งขยะ (ด้านหลังตลาดมอดินแดง)
 - บางกรณีนักศึกษาเข้าเก็บตัวอย่างไปเพื่อวิจัย

หมายเหตุ : ไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการทิ้งขยะนอกเหนือจากจุดที่กำหนด (บริเวณด้านหลังตลาดมอดินแดง)



เศษอาหารเฉลี่ย
400 - 500 กก/วัน



จุดคืนภาชนะ



จุดพักรวม (เศษอาหาร)



เศษใบไม้ (ทุกพื้นที่ในความดูแล)

- ปริมาณเศษใบไม้เฉลี่ย 4 กก/วัน (ขนาดถุง 36x45 cm)
- วิธีการจัดการ
 - มีพนักงานทำความสะอาดพื้นที่โดยรอบทุกวัน
 - รวบรวมเศษใบไม้ (บริเวณจุดพัก) เพื่อนำทิ้งสัปดาห์ละครั้ง
 - นำไปทิ้งบริเวณสวนยางนา กองกีฬา โซน 5 (จุดที่มหาวิทยาลัยกำหนด)

หมายเหตุ : การทิ้งเศษใบไม้ ทิ้งเพียงแคใบไม้ ไม่รวมถุงขยะที่ใส่มา



เศษใบไม้เฉลี่ย 4 กก/วัน



รวบรวมเศษใบไม้ ทิ้งไม่ เพื่อรอทิ้ง



สวนยางนา กองกีฬา โซน 5

การจัดการขยะรีไซเคิล



การแยกขยะรีไซเคิล (ทุกพื้นที่ในความดูแล)

- ปริมาณขยะเฉลี่ย 40 ถัง/วัน (ขนาดถัง 36x45 cm) โดยคิดเป็นขยะทั่วไป 30 ถัง และขยะรีไซเคิล 10 ถัง
- วิธีการจัดการ มีจุดแยกขยะทั้งหมด 2 จุด
 - จุดคืนภาชนะ และ จุดทิ้งขยะส่วนกลาง ที่กระจายอยู่โดยรอบศูนย์อาหาร ฯ
 - รวบรวมขยะทั่วไปและขยะรีไซเคิลจากทุกพื้นที่ที่ดูแล เพื่อนำไปทิ้งบริเวณจุดทิ้งขยะ (ด้านหลังตลาดมอหินแดง)



ขยะเฉลี่ย 40 ถัง/วัน
(ขนาดถัง 36x45 cm)



คัดแยกขยะ จุดคืนภาชนะ



จุดทิ้งขยะรีไซเคิล ด้านหลังตลาดมอหินแดง



กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน



กิจกรรม Big Cleaning Day



Students and staff hunger interventions



Ex-students raise funds totaling over 500,000 baht to help KKU students undergo the Covid-19 crisis

Khon Kaen University Alumni Association, Engineering Alumni Association and similar associations of different faculties raised funds for present students' lunches under the "Kalaphruek Ruam Jai Su Phai Covid" activity. The money was given to the Student Development and Alumni Relation Section of Khon Kaen University to make lunch coupons for KKU students during the Covid-19 pandemic. The money was transferred on August 18, 2021 at the Meeting Room of the Student Development and Alumni Relation Division.

Mr. Morakot Pittarat, President of Khon Kaen University Alumni Association; Mr. Suriya Tantiwiwat, President of Engineering Alumni Association and members of the associations transferred the amount of 543,432.37 baht to



Assoc. Prof. Piansak Pakdee, Vice President for the Student Development and Alumni Relation for making lunch coupons for students. Mr. Chalermchai Wongnakphet, a member of Khon Kaen University Council and former President of Khon Kaen University Alumni Association joined the event. Mr. Morakot Pittarat, President of Khon Kaen University Alumni Association said, "The crisis from the spread of Covid-19 must bring troubles to some students. Even though some of them are on scholarship, it might not be enough. Many have to take special jobs in order to earn money. Now that the pandemic takes a long time, some students are not able to find jobs, which at the moment lessen in number. The campaign this time comes from the alumni, who want to show that we see the problem and want to help the younger ones pass the crisis, and be able to work towards their future."

Mr. Suriya Tantiwiwat, President of Engineering Alumni Association explained, “When we learned from Khon Kaen University that some students are confronted with impacts from the Covid-19 crisis, the association members discussed how we could help. Before now, the Engineering Alumni Association had raised funds to assist the community, by donating medical supplies, drinking water, or supporting the mission of hospitals and field hospitals. When we learned about the hard time of young students, we started campaigning to raise funds to help them. We hope that the trouble will be lessened. Alumni of other faculties also joined in the fund-raising.”



Mr. Chalermchai Wongnakphet, a member of Khon Kaen University Council and former President of Khon Kaen University Alumni Association thanked the ex-students for their concern about KKU students who are in trouble. This shows the attachments and love towards the university and the young students.



Assoc. Prof. Piansak Pakdee, Vice President for the Student Development and Alumni Relation thanked the associations on behalf of Khon Kaen University. “KKU in fact assists students in many aspects. There are scholarships to support them. Lunch



coupon project is another mission that we help students to lessen their trouble. We allocated 600,000 for the first phase of lunch coupon project. We are grateful to Khon Kaen University Alumni Association, Engineering Alumni Association, and all those concerned for the fund given to the university today. KKU will proceed with the lunch project as it has been aimed.”



การจัดหาอาหารที่มีคุณภาพและสำหรับทุกคน

(อาหารไทย อาหารประจำภาค อาหารมังสวิรัติ อาหารอิสลาม อาหารปลอดภัย)

Sustainable food choices on campus Provide sustainable food choices
for all on campus, including vegetarian and vegan food.



Sustainable food choices on campus

KhonKaen University have stores that sell organic veggies and agricultural products from the local community.

Vegetables grown by farmers and without the use of chemicals.



Sustainable food choices on campus

KhonKaen University, It not only provides low-cost food options for students and employees. There are other food alternatives, such as Islamic(Halal), Vegan and vegetarian food etc.



Mor-Din-Dang Night Market

(ตลาดมอดินแดง)

ประเภทที่ให้บริการ (Types of service)

ร้านอาหาร, ร้านเบเกอรี่,อาหารตามสั่ง,อาหารฮาลาล,
อาหารสุขภาพ,สลัดผักและผลไม้,เครื่องดื่ม เป็นต้น

(Restaurants, bakeries, a la carte food,
halal food, healthy food, fruit and vegetable
salad, beverages, etc.)



Food and Services 1(Complex-1)

ประเภทที่ให้บริการ(Types of service)

- ร้านอาหารสวัสดิการ จำนวน 26 ร้าน (Restaurants)
- ร้านอาหาร เครื่องดื่ม Cafe' (food and drink)
- ธนาคาร (Bank)
- ร้านสะดวกซื้อ(7 - ELEVEN) (Convenience store)
- ศูนย์หนังสือ จำนวน 2 ร้าน (Book center)



Food and Services 2

(โรงขาย:food center 2)

ประเภทที่ให้บริการ(Types of service)

- ร้านอาหาร เครื่องดื่ม Cafe' (food and drink)
- ร้านสะดวกซื้อ(7 - ELEVEN) (Convenience store)



Food and Services 3

(หนองแขง:food center 3)

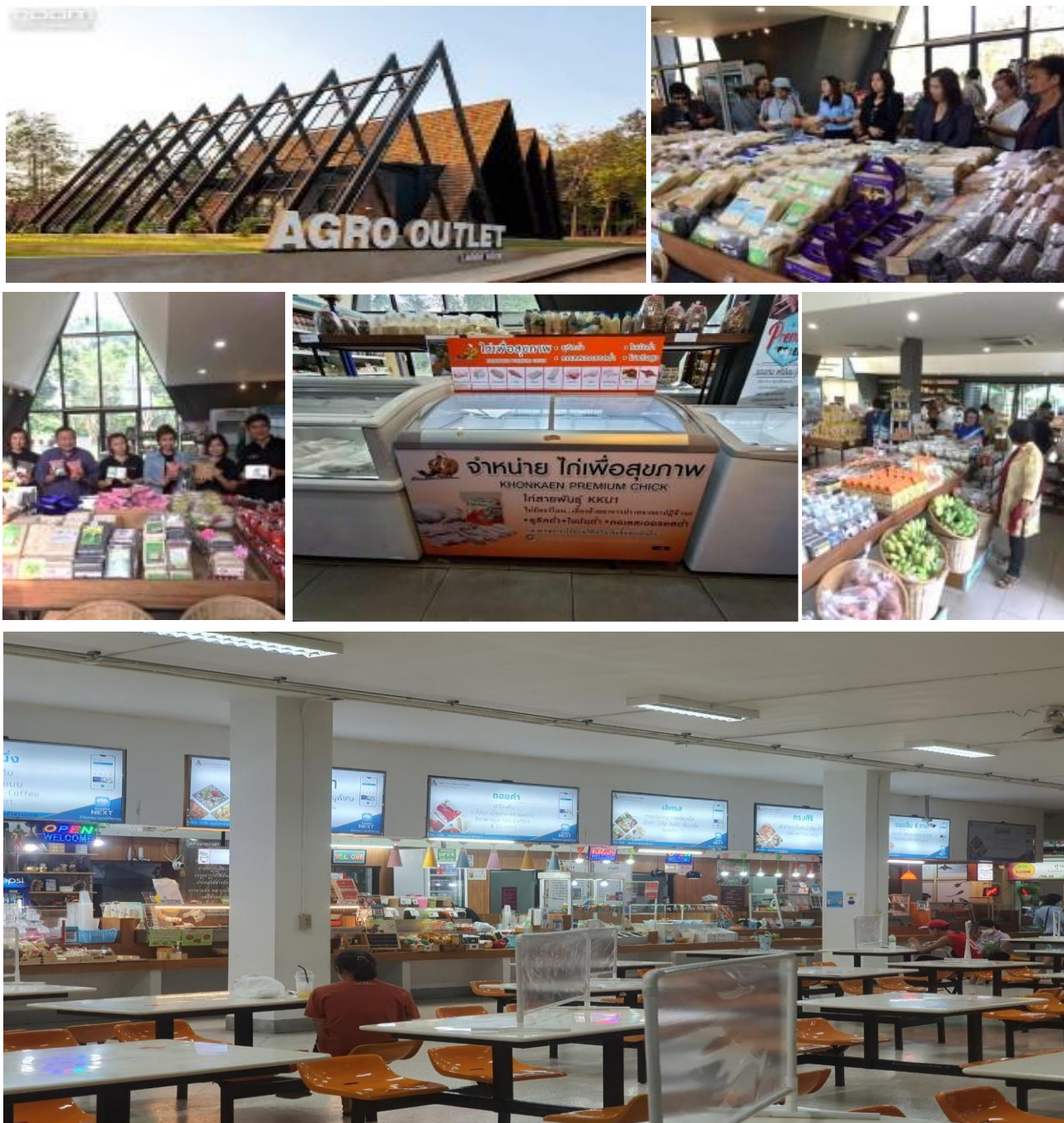
ประเภทที่ให้บริการ (Types of service)

- ร้านอาหารตามสั่ง จำนวน 11 ร้าน (11 a la carte restaurants)
- ร้านทั่วไป จำนวน 19 ร้าน (19 General restaurants)



Agro Outlet KKU

Agro Outlet KKU was established to allow farmers to sell their products directly to purchasers. Agro Outlet KKU can sell products from KhonKaen University's research as well as agricultural products produced by students, alumni, and farmers. **Both products and food are products that are safe for consumers and non-toxic.**





การอบรมให้ความรู้ในด้าน
เทคโนโลยีในการผลิตอาหาร
ที่ปลอดภัย

Access to food security
knowledge

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเพาะเห็ดนางฟ้าและเห็ดฟาง”

มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มองค์ความรู้เรื่องการเพาะเห็ดและการแปรรูปเห็ด เกษตรกรสามารถพัฒนาเป็นอาชีพที่ช่วยสร้างรายได้เสริมให้กับครัวเรือน โครงการฯ เกิดขึ้นเนื่องจากผลการสำรวจของคณะทำงานพบว่าพื้นที่ตำบลกุดเพียขอม อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น เป็นตำบลเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา การทำหัตถกรรมผ้าไหม การเลี้ยงโค และการประมงน้ำจืด ลักษณะของพื้นที่ส่วนใหญ่ประสบภัยแล้ง ไม่มีน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ และมีจำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติน้อย ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหัตถกรรมผ้าไหม และการเลี้ยงโคเป็นหลัก และเกษตรกรเคยพยายามเพาะเห็ดแต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงอยากพัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการอบรมจัดขึ้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2564 ณ บ้านร่องตูก ตำบลกุดเพียขอม อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลกุดเพียขอม กำนันตำบลกุดเพียขอม และผู้นำหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์และประสานงานเป็นอย่างดี ทำให้มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมจาก 7 หมู่บ้าน จำนวน 70 คน ในการดำเนินการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี คณะทำงานได้จัดทีมงานผู้รับผิดชอบในพื้นที่ ติดตามการนำองค์ความรู้เรื่อง “การเพาะเห็ดนางฟ้าและเห็ดฟาง” ไปใช้เพาะเห็ด ต้นทุนและรายได้ รวมถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในระหว่างการทำนงาน เพื่อจัดทำแผนการขยายเกษตรกรต้นแบบในชุมชนที่สามารถเพาะเห็ดเป็นอาชีพ ทั้งนี้การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการได้บรรยายเรื่อง 1) การเพาะเห็ดนางฟ้า 2) การเพาะเห็ดฟาง และ 3) การทำแปลงสาธิตเพาะเห็ดฟางกองเตี้ย



กิจกรรมงาน “นุ่งชินกินแมง” แหล่งโปรตีนโลก

หรือ Edible Insect Food Fair-1st in Thailand @Khon Kaen

สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ ร่วมมือกันจัดงาน “นุ่งชินกินแมง” แหล่งโปรตีนโลก หรือ Edible Insect Food Fair-1st in Thailand @Khon Kaen ณ ตลาดนัดต้นตาล อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2563 โดยมีรูปแบบงานเป็นการกิจกรรมเพื่อการพัฒนาแนวคิดสร้างรูปแบบธุรกิจและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากจิ้งหรีด โดยนักศึกษาในรายวิชา CM017814 การจัดการการตลาด (Marketing Management) และเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีด

ให้สามารถต่อยอดและขยายผลไปสู่การดำเนินธุรกิจ และยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการแข่งขัน การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของจังหวัดให้มีความหลากหลาย สร้างการรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์แปรรูปจากจังหวัดให้ผู้บริโภค สร้างโอกาสให้เกิดช่องทางในการจัดจำหน่ายและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากจังหวัดสู่เชิงพาณิชย์ และในการจัดกิจกรรมแบ่งเป็นภาคเช้าและภาคค่ำ ในภาคเช้าเป็นการ จัดกิจกรรม “การประกวดกลยุทธ์ทางธุรกิจและการตลาด ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากจังหวัดด้วยแนวคิดเชิงออกแบบและการนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด ครั้งที่ 2” (CRICKET-BASED FOODS INNOVATION CONTEST – IDEA TO MARKET DESIGN THINKING APPROACH TO MARKETING MANAGEMENT) โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษา Young Executive MBA รุ่นที่ 21 ได้นำเสนอแผนการตลาดและผลิตภัณฑ์จังหวัดแปรรูป มีคณะกรรมการตัดสินและให้ข้อเสนอแนะ ในภาคค่ำเป็นการจัดแสดงผลงานของนักศึกษาทั้ง 15 ทีม ภายใต้งาน “นุ่งขึ้นกินแมง” แหล่งโปรตีนโลก หรือ Edible Insect Food Fair-1st in Thailand @Khon Kaen ทั้งนี้ผลงานนักศึกษา Young Executive MBA ม.ขอนแก่น จำนวน 15 ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ผงจังหวัดที่ผ่านการเลี้ยงระบบปลอดภัยโดยสถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่นฯ ส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงเป็นส่วนประกอบให้นักศึกษานำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และทดลองขายในงาน ได้แก่ Cricket Spread, Smooth โจ๊ก, ผงปรุงรสตรา น่องจิ้งปรุงรส, เส้นพาสต้าอบแห้ง Pasty Crickey, Peanut Cricker Butter, จังหวัดในหมุยอ Picketyore, ลูกชิ้น Crick Ball, สแน็ก Cricket Crackers, เส้นขนมจีนอบแห้ง Cricket Dried Rice Noodles, ัญพีช Sticky Crick, ไส้กรอกอีสาน Echo โอโฮอร่อยบอกต่อ, Cricket Sausage, ขนมปัง KETO Cricky Bun, บราวนี่ Cric Cric-Cricoa Crunchy, อาหารสุนัข Crickey Doggy และ ขนมจังหวัดผสมัญพีช Sticky Crick



กิจกรรมประชุมวิชาการจังหวัดอีสานครั้งที่ 3 ประจำปี 2564

ในหัวข้อ “WHAT’S NEXT FUTURE FOOD 2021”

สืบเนื่องจากสถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสู่ระบบการผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) (สกสว. TRP2) ตั้งในปี 2562 เพื่อรายงานความคืบหน้าและสรุปผล การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการเลี้ยงจิ้งหรีดร่วมกันระหว่างนักวิชาการ นักวิจัย เกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจจิ้งหรีด สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจึงจัดงานประชุมวิชาการครั้งนี้ขึ้น พิธีการเริ่มจาก รองศาสตราจารย์ นพ.ชาญชัย พานทองวิริยะกุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวเปิดงาน ต่อจากนั้นเป็นการบรรยายแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านของห่วงโซ่อุปทานการเลี้ยงจิ้งหรีด และพบว่าอุตสาหกรรมอาหารโปรตีนทางเลือกจากแมลง เป็นอาหารแห่งอนาคตที่มีลู่วางแจ่มใสในตลาดต่างประเทศ ซึ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีดและประชาชนในภาคอีสาน มีความรู้ความชำนาญ รวมไปถึงนิยมบริโภคมานาน องค์ความรู้พื้นถิ่น ดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการของตลาดสมัยใหม่ ถือเป็นโอกาสที่จะยกระดับเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม และ รายได้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน ดังนั้นสถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้จัดงานประชุมวิชาการจังหวัดอีสานครั้งที่ 3 ประจำปี 2564 ในหัวข้อ “WHAT’S NEXT FUTURE FOOD 2021” ผู้เข้าร่วมประชุมรูปแบบ Onsite จำนวน 40 คน เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม ณ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมีการประชุมในรูปแบบ Zoom Online การถ่ายทอดสดผ่านเพจเฟซบุ๊กจังหวัดปลอดภัย มข. – สกสว. มีผู้เข้าร่วมมากกว่า 100 คน ทั้งนี้เนื้อหาสำคัญในการประชุมประกอบด้วยหัวข้อที่น่าสนใจ อาทิ จิ้งหรีดอีสานสู่จิ้งหรีดโลก? ฟาร์มจิ้งหรีด GAP ยากง่ายอย่างไร? เศรษฐศาสตร์จิ้งหรีด ชีวิตผู้นำกลุ่มเกษตรกรจิ้งหรีด Start Up จิ้งหรีด ประสบการณ์จากอิสราเอลสู่จิ้งหรีดชัยภูมิ และโมเดลธุรกิจจิ้งหรีดสู่อุตสาหกรรมอาหาร



โครงการพัฒนาการผลิตและใช้โปรตีนจากแมลง

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 คณะเกษตรศาสตร์ จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการผลิตและการใช้ประโยชน์แมลงโปรตีน ภายใต้โครงการพัฒนาการผลิตและใช้โปรตีนจากแมลง เพื่อเป็นแหล่งวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์ของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหา เยี่ยวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยผู้เข้าร่วมอบรมประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาและเลี้ยงไก่จำนวน 40 คน (รุ่นที่ 3) ณ หอสมุดแมลง อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยการฝึกอบรมเป็นการบรรยายถ่ายทอดองค์ความรู้และมีภาคฝึกปฏิบัติ ในภาคบรรยาย ประกอบด้วย เรื่อง “ความรู้พื้นฐาน และการนำไปใช้ประโยชน์” “การเพาะเลี้ยง” “การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ และการตลาด” “การประยุกต์ใช้สำหรับเป็นอาหารไก่” “การประยุกต์ใช้สำหรับเป็นอาหารปลา” สำหรับการฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย



ฐานที่ 1 การเก็บไข่ การบ่มไข่ และการอนุบาลหนอน

ฐานที่ 2 การเลี้ยงหนอน

ฐานที่ 3 การเก็บดักแด่ ตัวเต็มวัย (การผสมพันธุ์ วางไข่)

ฐานที่ 4 การเก็บเกี่ยวผลผลิต การร่อนหนอน

และ ฐานที่ 5 การแปรรูป อบแห้ง สกัดน้ำมัน ผงโปรตีน การผลิตอาหารสัตว์สำเร็จรูปไก่ และปลา



ผลิตภัณฑ์จากข้าวทับทิมชุมแพ พัฒนาโดยคณะเทคโนโลยี

และมีการพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

ผลิตภัณฑ์จากข้าวทับทิมชุมแพ ได้พัฒนาโดยคณะเทคโนโลยี และได้นำเสนอต่อกรรมการข้าวและพาณิชย์จังหวัดขอนแก่น โดยพาณิชย์จังหวัดขอนแก่นได้เข้าเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ต่อยอดจากข้าวทับทิมชุมแพ ที่พัฒนาโดยคณะเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2564 ณ ศูนย์เรียนรู้อุตสาหกรรมเกษตร (TE Outlet) คณะเทคโนโลยี มีการ



นำเสนอผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวทับทิมชุมแพจำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ คือ ไวน์ข้าวทับทิมชุมแพ ที่พัฒนาโดยคณะวิจัยของศูนย์วิจัยการหมักเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร คณะเทคโนโลยี ที่หมักบ่มข้าวทับทิมชุมแพด้วยยีสต์ จนได้ผลิตภัณฑ์ไวน์ข้าวที่มีกลิ่นหอมอ่อนและสีส้มสวยงาม ผลิตภัณฑ์ที่สองคือ ข้าวทับทิมชุมแพ พร้อมรับประทานในบรรจุภัณฑ์กล่อง

ซึ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวทับทิมพร้อมรับประทานที่มีอายุการเก็บรักษาถึง 1 ปี ภายในบรรจุภัณฑ์ที่สามารถอุ่นอาหารได้ด้วยเครื่องไมโครเวฟ ซึ่งทำให้ได้ข้าวทับทิมที่มีความหอมนุ่ม และเนื้อสัมผัสที่รับประทาน พร้อมด้วยคุณประโยชน์ด้านสารอาหาร และสามารถพกพาได้สะดวก สำหรับผลิตภัณฑ์ที่สาม คือชุดอาหารกล่องเพื่อสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วยข้าวทับทิมชุมแพหุงพร้อมรับประทานร่วมกับกับข้าว สลัด และผลไม้ ในรูปแบบเบนโตะบ็อกซ์ ที่เน้นการใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพดีเพื่อเป็นอาหารคลีนเพื่อสุขภาพ โดยชุดอาหารกล่องนี้จัดจำหน่ายที่ศูนย์เรียนรู้อุตสาหกรรมเกษตร นอกจากนี้ทางศูนย์เรียนรู้ฯ ยังได้เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการท้องถิ่นและศิษย์เก่าคณะเทคโนโลยี ร่วมจัดแสดงผลิตภัณฑ์ในโอกาสนี้ ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเศรษฐีขอนแก่น ได้ร่วมนำเสนอเบียร์ข้าวทับทิมชุมแพและเบียร์มะม่วงซึ่งผลิตจากมะม่วงที่ปลูกโดยชุมชนทุ่งเศรษฐี จังหวัดขอนแก่น ที่มีรสชาติหอมฟุ้งดีเป็นเอกลักษณ์ และทางศิษย์เก่าสาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ ผู้ก่อตั้งและประธานบริหาร HOP Beer House จ.นครราชสีมา ได้นำเสนอวุ้นเบียร์พร้อมรับประทาน และผลิตภัณฑ์วิจัยต่อยอดจากกัญชา



โครงการประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตโปรตีนจากแมลง หรือ ฮับแมลงโลก

สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีด พื้นที่บ้านแสนตอ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เพื่อให้มีความสามารถในการผลิตจิ้งหรีดให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ตลอดจนการรวมกลุ่มเป็นผู้ประกอบการ และมีรายได้เพิ่มจากการเลี้ยงจิ้งหรีด ในโครงการการพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสู่ระบบการผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย ดังนั้นเมื่อรองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ได้ลงพื้นที่บ้านแสนตอ อำเภอน้ำพอง เพื่อติดตามงานหลังจากที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายเทคโนโลยีเกษตร 4.0 ลงพื้นที่บ้านแสนตอ ผลักดันนโยบายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตโปรตีนจากแมลง หรือ ฮับแมลงโลก ซึ่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ได้รับทราบปัญหาและความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงจิ้งหรีดบ้านแสนตอ เป็นหมู่บ้านได้รับรองมาตรฐานฟาร์มจิ้งหรีดปลอดภัย GAP จำนวน 21 ฟาร์ม มากที่สุดของประเทศไทย มีความเก่งในการเลี้ยงแมลงสะตัง และจิ้งหรีด แต่ยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาไปสู่ขั้นกลางที่จะแปรรูปจิ้งหรีด ต้องการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อการต้มจิ้งหรีด เครื่องซีลบรรจุภัณฑ์จิ้งหรีด รวมถึงเครื่องอบแห้งไขเพื่อรองรับตลาด โดยปัจจุบันกลุ่มผู้เลี้ยงจิ้งหรีดบ้านแสนตอ ได้ลงทุนติดตั้งห้องเย็นเก็บรวบรวมจิ้งหรีดให้เพียงพอับความต้องการของคู่ค้าที่ผ่านมามีการเจรจาธุรกิจจะซื้อ - ขายกับผู้ประกอบการไบโหม่อนฟาร์ม จังหวัดลพบุรี และมีการตกลงทางธุรกิจจะซื้อ - ขายแมลงกับชุดิกายูจันฟาร์ม โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ได้ชูจิ้งหรีดเป็น 1 ใน 6 สัตว์เศรษฐกิจที่จังหวัดขอนแก่นส่งเสริม และจะให้บ้านแสนตอเป็นหมู่บ้านฐานจิ้งหรีด อาหารแห่งอนาคตระดับจังหวัด อีกทั้งจะทางงบประมาณพัฒนาบ้านแสนตอเป็นแอท์เล็ทจิ้งหรีดของจังหวัดต่อไป



โครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ “U2T”

ณ ตำบลบ้านไต้ อำเภอยะยี่ จังหวัดขอนแก่น

คณะทำงาน โครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ “U2T” มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาทิ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ ผู้แทนคณะเศรษฐศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาลัยการเกษตร ตำบลบ้านไต้ ผู้แทนโรงเรียนชุมชนบ้านไต้ศรีพิมลวิทยา กำนันสมาน เพชรสีเขียว นักวิชาการชำนาญการ การเกษตร อำเภอยะยี่ เจ้าหน้าที่ อสม.รพ.สต. บัณฑิตผู้ปฏิบัติงานโครงการฯ U2T ในพื้นที่ตำบลบ้านไต้ 47 คน ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาแนวทางดำเนินงาน พื้นที่ตำบลบ้านไต้ สะท้อนมุมมอง และการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่แบบองค์รวม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนในด้านเศรษฐกิจ อาชีพหลักเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตพืชหลัก (ข้าว) ตามหลักวิชาการ การพัฒนาอาชีพเสริม และการขยายสู่การรวมกลุ่มเพื่อการผลิต ณ ตำบลบ้านไต้ อำเภอยะยี่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งโครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ “U2T” ณ ตำบลบ้านไต้ อำเภอยะยี่ จังหวัดขอนแก่น มีการทำงานแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน 1) การนำเสนอแนวคิด พัฒนาการดำเนินงาน โดยผู้แทนหน่วยงานจากสำนักบริการวิชาการ ม.ขอนแก่น เทศบาลตำบลบ้านไต้ และสำนักกิจกรรมเพื่อสังคม เครือเบทาโกร 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบประสบการณ์ ในการทำงาน ผ่านกระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ที่นำไปสู่ผลกระทบ และความยั่งยืน กรณีศึกษาการสร้างกระบวนการพัฒนาระดับการเปลี่ยนแปลงในระดับครัวเรือนขยายสู่ชุมชน กรณีศึกษาการปรับปรุงการผลิตพืชหลัก พัฒนาอาชีพเสริมและขยายสู่การพัฒนาสุขภาพ สิ่งแวดล้อม สังคมในระดับครัวเรือนจนพัฒนาเป็นจุดเรียนรู้ ที่ขยายผลในระดับพื้นที่ และสาธารณะ และกรณีศึกษาครัวเรือนต้นแบบด้านการจัดการอาชีพเสริมเพื่อสร้างความมั่นคงในด้านรายได้รายวัน รายสัปดาห์ บนฐานการผลิตเหลือกินจึงขาย 3) **การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพ ความเป็นอยู่ของเกษตรกร** ภายใต้แนวคิดตลาดนำการผลิตและทุนทรัพยากร ทุนทางสังคมในพื้นที่แปลงเกษตรรวมโคกน้อย ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะของชุมชนที่เปิดโอกาสให้เกษตรกรกลุ่มคนผู้ไร้ที่ดินทำกินเข้ามาใช้ประโยชน์ผลิตพืชผัก เพื่อเป็นรายได้ให้กับครัวเรือน พื้นที่ดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลหน่วยงานภาครัฐ (เกษตรอำเภอ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการยกระดับจากแปลงใหญ่ไปสู่

การจัดตั้งนิติบุคคล และการผลิตผักเชิงธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ต่อไปในอนาคต



โครงการโคบาลอาสา มข.อาสา ลงให้ความรู้ และรักษาสัตว์

เมื่อเดือนมีนาคม 2564 มีรายงานโรคอุบัติใหม่ในโค กระบือ คือ Lumpy skin disease ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัส มีรายงานอัตราการตาย 5-10 % และคนที่มีทุกข์มากเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ คือ เกษตรกร ผู้เป็นเจ้าของสัตว์ เพราะหมายถึงการสูญเสียรายได้จำนวนมาก มหาวิทยาลัยขอนแก่น และคณะเกษตรศาสตร์ ตั้งขึ้นมาบนปณิธานของการเป็นมหาวิทยาลัย ที่เป็นพึ่งพิงของสังคม โดยเฉพาะภาคอีสานของเรา ณ ปัจจุบัน ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบล หรือ U2T ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือ อว. ซึ่งมีพื้นที่ดำเนินการอยู่กว่า 3000 ตำบล ภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่นรับผิดชอบ 135 ตำบล และคณะเกษตรศาสตร์ รับผิดชอบ 17 ตำบล กระจายในหลายจังหวัด มีบัณฑิตจบใหม่ 8 คน และชาวบ้านอีก 5 คน และนักศึกษา อีก 5 คน อยู่ในพื้นที่ นั้นหมายความว่า มหาวิทยาลัยสามารถเป็นทัพหน้าในการบรรเทาปัญหาเฉพาะหน้านี้ก่อน ดังนั้นคณาจารย์ในสาขาสัตวศาสตร์ และคณาจารย์คณะสัตวแพทย์ ร่วมกับ U2T Team ของคณะ จึงได้จัดทำระบบการรับมือทำโครงการโคบาลอาสา มข.อาสา ให้ความรู้ และรักษาสัตว์ โดยเริ่มต้นที่พื้นที่รับผิดชอบของคณะเกษตรศาสตร์ และมีการลงพื้นที่ฉีดวัคซีนในพื้นที่ 3 อำเภอจังหวัด ในส่วนโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล, U2T) ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการภาครัฐที่อยู่ใกล้ประชาชนในระดับหมู่บ้าน กลไกนี้ทำหน้าที่เชื่อมโยงการแก้ปัญหาตามความต้องการของพื้นที่ตำบล U2T กับศูนย์เครือข่ายฯ ทั้ง Onsite และ Online การให้บริการ คือการให้ความรู้ และพัฒนาบุคลากร โดยการ 1) สร้างห้องเรียนออนไลน์ ผลิตแผ่นความรู้ วีดีโอคลิป และข่าวสาร สำหรับเกษตรกรและผู้สนใจ 2) เปิดหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้และพัฒนาทักษะการเลี้ยงดูโค-กระบือ การป้องกันและรักษาโรคล้มปัสกีน สำหรับบัณฑิตจบใหม่ U2T ประชาชน U2T สัตวแพทย์อาสา สัตวบาลอาสา ปศุสัตว์หมู่บ้าน และเกษตรกร 3) บริการเคลื่อนที่ “มข.อาสารักษาวัณล้มปัสกีน U2T” ตามคำขอของตำบล U2T ให้บริการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการป้องกันและรักษาโคป่วยติดเชื้ สำหรับปศุสัตว์หมู่บ้าน เป็นการสร้างบุคลากรในพื้นที่ระดับชุมชนเพื่อให้ชุมชนช่วยเหลือตนเองได้ทันท่วงทีของสัตว์ เกิดโรคระบาด เจ็บ ไข้ และป่วย รวมทั้งแนวทางการสร้าง



กองทุนยาสัตว์ในระดับหมู่บ้าน
4) ให้บริการห้องปรึกษาออนไลน์ เช่น สายด่วนปรึกษาแก้ปัญหาล้มปัสกีน เว็บไซต์ความรู้ล้มปัสกีน ห้องไลน์: “มข.อาสารักษาวัณล้มปัสกีนU2T” หรือห้อง ZOOM เป็นต้น

โครงการจัดทำตู้ปันสุข มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตู้ปันสุข มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เชื่อมโยงระหว่างพี่น้อง เพราะในช่วงการระบาดของโควิด-19 เมื่อต้นปี 2563 กองพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ร่วมกับสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดมทุนทรัพย์ในการจัดกิจกรรม “พี่น้องสู้โควิด-19” และได้มีกิจกรรมตู้ปันสุขเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมดังกล่าว ให้บริการแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนแก่นักศึกษาและครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 และในปี 2564 ที่มีการระบาดของโควิด-19 อีกครั้ง โดยมีรุ่นพี่ศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 13 คณะวิศวกรรมศาสตร์ ร่วมกับกองพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ ได้มอบสิ่งของอุปโภคบริโภคแก่รุ่นน้อง นักศึกษาสำหรับให้บริการ “ตู้ปันสุข” แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในระหว่างวันที่ 15-19 กุมภาพันธ์ 2564



การช่วยเหลือและสนับสนุนผลิตภัณฑ์จากชุมชนและท้องถิ่น

Sustainable food purchases

Prioritise purchase of products from local, sustainable sources



"โครงการที่ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรม
สร้างรายได้เพิ่มให้เกษตรกร อย่างน้อย
10,000 บาท/เดือน/ครัวเรือน"


หอนงคย
โมเดล
 เศรษฐกิจฐานราก

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในภาคอีสานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยสถาบัน
ยุทธศาสตร์ ก็เป็นสื่อสารในการช่วยเหลือเกษตรกรจากทุกภูมิภาคของประเทศ เช่น มข.-มอ. ร่วมใจ ช่วยเกษตรกรขายแดนใต้ “มังคุด
จังหวัดชายแดนใต้” ที่ประสบปัญหาจากสถานการณ์โควิด ไม่สามารถขายสินค้าได้ตามเป้าหมาย

มข. - มอ. ร่วมใจ ช่วยเกษตรกรขายแดนใต้
มังคุดจังหวัดชายแดนใต้

กล่องละ 30 กิโลกรัม
 กิโลกรัมละ 30 บาท
 สั่งซื้อได้ที่สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์ มข.
Line ID: @755dhwro
 โทร: 062-524-9775 หรือ 091-061-4217

รับสินค้า 6 ส.ค. 2564
 ที่อุทยานเกษตร มข.
 เวลา 10:00 เป็นต้นไป



มข.-มอ. ร่วมใจช่วยเกษตรกรขายแดนใต้
มังคุดจังหวัดชายแดนใต้

ด่วน!!
 จำนวนจำกัด

กล่องละ 30 กิโลกรัม
 กิโลกรัมละ 30 บาท
 สั่งได้ที่ สถาบันวิจัยยุทธศาสตร์ มข.
 ID: @755dhwro
 โทร : 062-5249775

วันที่ 6 สิงหาคม 2564
 อุทยานเกษตร มข. (ศาลาแดง)
 เวลา 10:00 น. เป็นต้นไป



การช่วยเหลือเกษตรกรในจังหวัดหนองคายในการซื้อสับปะรด

